

ΦΙΛΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Ἀγαπητέ μου,

Συχνὰ κάθομαι στὸ καφενεδάκι ποὺ ξέρεις· ἀγναντεύω ἀπὸ καὶ πέρα τὸν Ἑμμεντὸ καλλιτέρα· τὸ βουνὸ ποὺ δὲν τὸ χορταίνω· ποὺ ἔχει γιὰ μένα καὶ τι ζωντανὸ καὶ μυστικό, καὶ μοῦ φαίνεται σὰν ἑλέφας χιλοπλουμιστὸς ἢ σὰν Ἰνδικὸς θεὸς τεράστιος βυθισμένος 'ς τὴ Νιοβάννα. Θυμᾶσαι τὸ καλύβι ποὺ βρίσκεται λίγο παραπέρα ἀπὸ τὸ καφενεδάκι· καὶ τὴ νεράιδα τοῦ καλυβιοῦ καὶ τὴ γυναῖκα τοῦ βοσκῶ; Ὅσον ὥραία τόσο κι ἄπιστη· καὶ περισσότερο παρὰ γυναῖκα· ἀπλὴ ἦταν ἡ αἰώνια γυναῖκα. Ὁ καὶμένος ὁ βοσκὸς δούλευε γιὰ κείνη σὰ σκυλί· κ' ἐκείνη τὸν γελοῦσε σὰ σκύλα· μιὰ μέρα καὶ μυρσίσθηκε, καὶ θέλησε νὰ τὴς παραπονεθῇ· κι αὐτὴ σήκωσε τὸ χέρι νὰ τὸν χτυπήσῃ. Καὶ δὲν τὴς κήκε καρφί· κι ἀκολούθησε τὸν ἴδιο δρόμο· κ' οἱ γείτονες τὴν ἔβλεπαν νὰ κρυφομιλῇ μὲ τὸν ἔνα, νὰ χαμογελά μὲ τὸν ἄλλο, νὰ μπάζῃ ξένους μέσα στὸ καλύβι. Ὅσο ποὺ μιὰ νύχτα ὁ βοσκὸς τὴν εἶδε ποὺ κουβέντιαζε μὲ κάποιον, καὶ πῆρε τὸ τουφέκι του καὶ τὸ βόλι τὴν ἤρρε κατάστηθα καὶ πλήρωσε μὲ τὴ ζωὴ τὴν ἀμωρτία της. Καὶ φυλακώθηκε ὁ βοσκὸς καὶ μέσα στὸ ἔρσο τὸ καλύβι ἔμεινε παντέρημο ἓνα κοριτσάκι ὡς ἐννιά χρονῶν. Ξυπόλυτο, μισόγυμνόν ἀπόμεινε, σὰ λουλουδάκι μέσα σὲ γαστρούλα ξεχασμένο, ἔξωκεπο, στὴν παγωνιά. Μιὰ δυὸ ἐφημερίδες μίλησαν τότε νὰ βρεθῇ κανεὶς φιλόανθρωπος καὶ νὰ φροντίσῃ γιὰ τὸ ζωντάρακο. Τὸ καλύβι ῥήμαξε, δὲν τὸ ξανάειδα τὸ μικρό· μὰ σὲ λιγὰν ὁ φυλακισμένος διαδόθη καὶ ἀθωώθη. Ἐμαθα πὼς γύρισε στὸ καλύβι, πὼς ξανάρχισε τὴ δουλειά του. Χρόνια πέρασαν· ἐδῶ καὶ δέκα μῆνες θυμῆθηκα τὰς παλιές μου ἀγάπες, κι ἄρχισα νὰ συχνάζω στὸ καφενεδάκι. Καὶ πάντοτε ἀγναντεύω τὸ καλυβάκι· τίποτε πιά δὲ δείχνει τὴ φοβερὴ του ἱστορία· συχνὰ πικρὰ μέσ' ἀπὸ τὰ βάρη του φτάνει σταυτιά μου λιγερόφωνο τραγοῦδι· συχνὰ πικρὰ στὴν ἀνοιχτὴ του πορτοπούλα στέκει σὰν ὀλόδροση ζωγραφιά σὲ φτωχικὴ κορνίζα μιὰ κοπέλα ὡς δεκαπέντε χρόνων· μελαγχρινή, ψηλὴ, μεστωμένη, φλογερὸ καμίνι τῆς ὠμορφιάς. Ἀφρόντιστα ντυμένη, ἀσυγγώριστη· μὰ στολισμένη ἀπὸ τὴ φύσι μὲ φροντίδα περισσή. Θαρρῶ πὼς εἶνε ἡ θυγάτηρ τοῦ Ναδάβ, ἡ Σουλαμίτις τοῦ Ἄσματος τῶν Ἀσμάτων «ὡς κρίνον μέσῳ ἀκανθῶν, ἐκκλύπτοσα ὡσεὶ ὄρθρος, καλὴ ὡς σελήνη». Εἶν' ἀπαράλλαχτ' ἡ μητέρα της· πῆρε καθεὲς τῆς γνώρισμα, καθὼς ἡ λαμπάδα τὸ φῶς μιᾶς ἄλλης λαμπάδας, ποὺ λέει ὁ ποιητής. Καὶ πῆρε καὶ περισσότερον ἀκόμη ἀπὸ τὸ κορμί, πῆρε τὴν ψυχὴ τῆς μάνας· τὴ βλέπω τὴν ψυχὴ σὲ καθεὲς τῆς κίνημα, στὴς φωνὴς τὸν ἦχο, στὸ γέλιο, στὴ ματιά, στὴν τρέλλα. Ἡ κόρη ἀκολουθεῖ τὸν ἴδιο δρόμο· κρυφομιλεῖ μὲ τὸν ἔνα, χαμογελά μὲ τὸν ἄλλο... Κι ὁ βοσκὸς λείπει τὴν ἡμέρα στὴ δουλειά του. Σκότωσε μιὰ γυναῖκα, τὴ γυναῖκα του, ἀλλ' ὄχι τὴν αἰώνια γυναῖκα... Κι ὅσο μιὰ φορὰ λυπήθηκα τὸ παντέρημο τὸ κοριτσάκι, τόσο τώρα τρέμω τὴν ὀλόανθη κοπέλα.

Ο ΦΙΛΟΣ ΣΟΥ.

ἈΝΑ ΤΟ ἈΣΤΥ

Ἡ ὥραιότερη, ἡ χαρακτηριστικωτέρα τῶν ἀθηναϊκῶν ἐσπερῶν εἶνε ἡ τῆς μεγάλης Παρασκευῆς. Γράφων, περιμένω μετ' ἀνυπομονησίας νὰ δύσῃ ὁ ἥλιος, ὁ φεγγαροβλῶν ἔτι ἐπὶ τοῦ ἀνεφέλου οὐρανοῦ, καὶ νάναφθῶσιν οἱ ἀστέρες διὰ νὰ ἐντρυφήσω εἰς τὸ ἐξαίσιον θέαμα. Θάναφθῶσι τότε κ' ἐπὶ τῆς γῆς ἀστέρες ἄλλοι ποικιλόχροοι καὶ πολυάριθμοι, φερόμενοι ὑπὸ μελανῶν ἀνθρωπαρίων καὶ ἐξ αὐτῶν θὰ σχηματισθῶσι ποταμοὶ καὶ ῥυάκες πύρινοι, ἄλλοι βέοντες ἀκωλύτως διὰ τῶν μεγάλων ὁδῶν, — τὸ θέαμα ἀφ' ὕψους, — ἄλλοι ὡς ὄφεις ἐρπύζοντες περὶ τοὺς λόφους, ἄλλοι κρυπτόμενοι καὶ ἀναφαινόμενοι ὑπὸ τὰ πυκνὰ φυλλώματα τῶν κήπων, ἄλλοι συνεννοῦντες τὰ νάματά των μετ' ἄλλων εἰς τὰς πλατείας. Καὶ ὁ ῥυὺς τῶν φῶτων, ὁ ἀναδίδων ἤχους γλυκεῖς λαρυγγίων καὶ ὀργάνων, ἀνερχομένους ἡρέμα μετὰ τοῦ καπνοῦ τοῦ θυμιατηρίου καὶ τῶν βεγγαλικῶν πρὸς τὸν οὐρανόν, — ἡ αἰσθητὴ ἀποθέσις τοῦ Σταυρωθέντος ὑπὲρ τῶν Ἀνθρώπων, — ὀλίγην ὥραν διαρκεῖ καὶ τὴν μαγείαν ἐκείνην τὴν κατανύσσουσαν διαδέχεται τὸ σκότος. Μικρὰ τις ἀπόπειρα γίνεται τὴν ἐπαύριον νύκτα ἐπὶ τῇ Ἀναστάσει· ἀλλ' ἡ φωταΐα μειωνεκεῖ ἀκίνητοῦσα, περιβάλλουσα τοὺς ναοὺς· ὅταν δὲ μὲ τὰς πρώτας λάμψεις τῆς ἡοῦς σβεσθῇ καὶ ἡ τελευταία λαμπράς, τὰ εὐσεβῆ θέαματα τῆς μεγάλης ἐξδομάδος λήγουσιν ἀφίνοντα τὰ πρωτεῖα εἰς τὸ τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς.

Υ. Γ. Τί κρίμα! Ὁ καιρὸς ἐματῶσε τὸ θέαμα καὶ τὸ ἀνέβαλε διὰ τὸ προσεχὲς ἔτος. Κακὴ βροχή!

Ὅσοι διήλθατε πολλάκις πρὸ τοῦ πολυτελοῦς μαρμαροχρύσου κτιρίου τῆς ὁδοῦ Πανεπιστημίου καὶ ἠσθάνθητε τὴν καρδίαν σας θλιβομένην διὰ τὴν κενότητά του καὶ τὴν ματαιότητα, — προπάντων προτοῦ γίνῃ ἀκρόμαχία αὐτοῦ πτέρυξ Νομισματικῶν Μουσείων, — θὰ αἰσθάνθητε βεβαίως χαρὰν ἐθνικὴν μανθάνοντες ὅτι μετ' ὀλίγον τὸ μέγαρον χρησιμοποιεῖται κατὰ τὸν ἀπ' ἀρχῆς προορισμὸν του, τῆς Κυβερνήσεως συνιστάσεως τέλος πάντων Ἑλληνικὴν Ἀκαδημίαν. Ἀλλὰ παρὰ τὴν πρῶτην χαρὰν, διὰ τὴν πλήρωσιν κενοῦ τόσο μεγάλου, καὶ πόσας δὲν ἐμπνέει ἀνησυχίας ὁ θρόνος, ὁ μὴ στερούμενος ὑποστάσεως, εἰς πάντα γνωρίζοντα καλῶς τὰ πρὸ ἡμῶν καὶ μὴ ἀμφιβάλλοντα ὅτι μετρίστες ἰσχύουσιν θὰ καθήσωσιν ἐπὶ τῶν ὑψίστων ἐκείνων ἐθνικῶν ἐδωλίων καὶ λόγοι κενοὶ καὶ ἄγονοι θάνητῇ ὑπὸ τοὺς μαρμαρίνους τοῦ Συναίου θόλους!

Συνωστισμὸς πολλὸς πρὸ τοῦ πτελοῦ τοῦ κ. Β. Κασδῆνι ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Σταδίου. Ἐπὶ μιᾶς τῶν προθηκῶν — αἱ προθηκαὶ τῶν πτελοῦσιν παρ' ἡμῶν ἀναπληροῦσι τὰ Μουσεία τῶν Καλῶν Τεχνῶν, — ὑπάρχει ἐκτεθειμένη εἰκὼν ἐλαιογραφικὴ, παριστώσα — θέμα